

Vil de nye BAT-standardvilkår være en hjælp i arbejdet med miljøgodkendelser af husdyrbrug?

Miljøstyrelsen har sendt det første sæt af vejledende BAT-standardvilkår for slagtesvin i høring. Det tilhørende materiale omhandlende proportionalitetsvurdering og teknologibeskrivelser kan blive en stor hjælp for kommunerne ved fastsættelse af BAT-krav i miljøgodkendelser. Men der er behov for hurtigst muligt at få de resterende driftsgrene dækket af tilsvarende teknologibeskrivelser og standardvilkår.

Miljøogsagsbehandler Helle Paludan Pedersen
Aalborg Kommune
Teknik- og Miljøforvaltningen
Landbrugsafdelingen
hpp-teknik@aalborg.dk

Husdyraftalen

I februar 2009 indgik regeringen og KL en aftale, som havde til formål at sætte yderligere fart i kommunernes sagsbehandling på husdyrområdet. Aftalen indeholdt målsætninger for maksimale sagsbehandlingstider samt krav til kommunerne om, at de i løbet af 2009 og 2010 skulle nå at afgøre en nærmere bestemt mængde sager. For at muliggøre dette blev der afsat midler til en række initiativer, som skulle fremme kommunernes rammer for sagsbehandlingen.

BAT-standardvilkår

Et af initiativerne omfatter fastsættelse af vejledende BAT-standardvilkår for alle relevante produktionsgrene. Formålet er at aflaste kommunerne og mindske forskelle i deres sagsbehandling af godkendelserne. Miljøstyrelsen skal udarbejde forslag til godkendelseskrav til bedste tilgængelige teknik, herunder bindende emissions-, drifts- og kontrolvilkår om foder, staldindretning, lager og ud-

bringning. Vilkårene skal fokusere på alle relevante emissioner herunder lugt, ammoniak, nitrat, fosfor, støj og andre gener.

Første sæt BAT-standardvilkår i høring

I november 2009 blev udkast til det første sæt af vejledende BAT-standardvilkår for slagtesvinebrug efter husdyrgodkendelseslovens §11 sendt i offentlig høring. Standardvilkårene kan anvendes af kommunerne, når de offentliggøres af Miljøstyrelsen efter endt offentlig høring og endelig godkendelse af ministeren. I skrivende stund (primo december 2009) er høringsperioden afsluttet, men de endelige standardvilkår endnu ikke offentliggjort.

Hvad er "BAT-standardvilkår"?

Kommunerne kan ikke stille krav om anvendelse af bestemte teknikker men kun om et bestemt niveau for emission svarende til det niveau, som er opnåeligt ved anvendelse af BAT.

Dette indebærer, at standardvilkårene retter sig mod emissionsniveauet. Standardvilkårene kan imidlertid ikke stå alene, såfremt den forventede effekt skal kunne opnås og kontrolleres i praksis. Derfor er det nødvendigt, at ansøger bindes op på sit valg af teknologier til opfyldelse af niveauet i standardvilkårene og desuden, at der fastsættes indretnings-, drifts- og kontrolvilkår for de valgte teknologier.

Standardvilkårene er fastsat på baggrund af en samling eksisterende BAT-blade og nye teknologibeskrivelser, som beskriver og vurderer teknologier indenfor fodring, staldindretning samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning. Ved fastlæggelsen af emissionskravene er der foretaget en proportionalitetsmæssig vurdering af hvilket emissionsniveau, der med rimelighed kan betragtes som værende opnåeligt ved anvendelse af BAT.

Høringsudkastet indeholder vejledende BAT-standardvilkår for ammoniak og fosfor. For så

vidt angår udvaskning af nitrat vurderes det, at den eksisterende lovregulering udgør niveauet for BAT, og der er derfor ikke lavet egentlige BAT-standardvilkår for nitrat. Støj- og lugtgener er hovedsageligt et problem, når der er naboer i nærheden af anlægget, og det er derfor Miljøstyrelsens opfattelse, at det ikke er relevant at lave egentlige branchespecifikke emissionskrav for disse parametre. De må derfor reguleres efter husdyrgodkendelseslovens generelle regler med udgangspunkt i lokale forhold.

Med henblik på at støtte kommunerne i deres arbejde med at fastsætte indretnings-, drifts- og kontrolvilkår for de valgte teknikker er der lavet vejledende indretnings-, drifts- og kontrolvilkår møntet på de enkelte teknologier. Den økonomiske del af baggrundsmaterialet omfatter et notat om de økonomiske beregningsforudsætninger samt et notat om metoder til vurdering af proportionalitet.

Er de nye standardvilkår en hjælp for kommunerne?

Ja, det mener jeg bestemt! Der er dog stadig lang vej igen. Det vil nemlig vare godt 1 år, før der er lavet standardvilkår og teknologibeskrivelser for alle relevante produktionsgrene. Så det er begrænset, hvor meget standardvilkårene når at hjælpe kommunerne i forbindelse med at opnå produktionsmålene i husdyraftalen.

Det har været et stort ønske fra kommunernes side at få nogle klare angivelser af, hvordan proportionaliteten skal vurderes. Hvis indholdet i høringsudkastet fastholdes, vil der være stor

hjælp at hente på dette område i hvert fald for slagtesvin i §11-sager. Men det er ikke givet, at de omkostninger, som er vurderet proportionale i disse brugstyper, umiddelbart kan overføres til andre brugstyper og størrelser. Og i praksis har vi ikke ret mange af den type ansøgninger. Vi ser derfor frem til de næste sæt standardvilkår for malkekøer og slagtesvin over 210 DE, som forventes sendt i høring i slutningen af 2009. Disse vil hjælpe kommunerne yderligere, da der nu kommer andre brugstyper og andre brugsstørrelser. Herudfra vil det forhåbentlig blive muligt at få et mere fuldstændigt billede af, hvordan proportionalitetsvurderingen kan foretages.

Eksisterende contra nye anlæg

Standardvilkåret kan primært anvendes i forbindelse med etablering af helt nye anlæg. Begrundelsen for dette er, at de bagvedliggende økonomiske beregninger forudsætter nye anlæg med deraf følgende frit valg med hensyn til indretning m.m. Skal teknologierne anvendes i forbindelse med eksisterende anlæg, vil der i mange tilfælde være tekniske hindringer, som giver større omkostninger end forudsat. Og derved er teknikken måske ikke længere proportional. Fastlæggelsen af hvilket emissionsniveau, der kan betragtes som værende opnåeligt ved anvendelse af BAT i eksisterende anlæg, vil derfor forsat skulle foretages på baggrund af en konkret og individuel vurdering af det teknisk og økonomisk mulige i det enkelte tilfælde. Kommunerne vil her kunne støtte sig til de

ringskriterier for omkostninger pr. produceret enhed og reduktionsomkostninger, som styrelsen har vurderet for de nye anlæg. Men med hensyn til hvilke teknologier, der er praktisk mulige og hvilke omkostninger, der vil være forbundet med implementeringen, vil vi være temmelig afhængige af ansøgers oplysninger.

I praksis er størstedelen af ansøgningerne udvidelser i eksisterende anlæg eller tilbygninger til sådanne.

Det er derfor vigtigt, at man i arbejdet fremover lægger vægt på også at undersøge teknologier, som kan give forbedringer i eksisterende anlæg samt lave en klar beskrivelse i teknologibeskrivelserne af, hvorvidt og under hvilke forhold og eventuelle omkostninger de undersøgte teknikker kan anvendes i eksisterende anlæg.

Driftssikkerhed og miljøeffekt

Der er og har været en del diskussion om, hvorvidt enkelte teknologier er driftsikre. Det er afgørende vigtigt for kommunerne, at der ikke er tvivl om, at en given teknologi er driftssikker, hvilken reduktionseffekt den har, og hvordan dette kan sikres f.eks. ved hjælp af drifts- og kontrolvilkår. Kommunerne har jo ansvaret for at kontrollere, at anlæggene har den krævede effekt i praksis. ■